

Norges forskningsråds styre

Dato Torsdag 10. mars 2022, kl. 08:30 – 13:30
Sted Forskningsrådet, Drammensveien 288, Oslo

Til stede:

Hilde Tonne - leder
Kenneth Ruud – nestleder (deltok på sak S 11-16)
Jan Magnus Aronsen
Mette Halskov Hansen
Pinar Heggernes
Kirsti M. Hjemdahl
Tomas Kåberger
Karianne Melleby
Eimund Nygaard
Eli Aamot
Lena Cappelen Endresen, ansattes representant
Marte Qvenild, ansattes vararepresentant

Forfall:

Lars Harry Vorland

Til stede fra Forskningsrådet:

Mari Sundli Tveit, administrerende direktør
Anne Kjersti Fahlvik, områdedirektør Næringsutvikling og nyskaping
Tove Karin Stølen, områdedirektør Virksomhetsstyring og teknologi
Jesper Werdelin Simonsen, områdedirektør Samfunnsutvikling og digitalisering
Fridtjof Fossum Unander, områdedirektør Bærekraft og grønt skifte
Kristin Danielsen, områdedirektør Internasjonalisering og forskningssystemet
Yves Boulmer, områdedirektør Analyse og porteføljestyling
Randi Søgner, stabsdirektør
Christian Haug-Moberg, avdelingsdirektør Samfunnsdialog og media
Heidi Eriksen, spesialrådgiver Internrevisjon
Tobias Ellingsen, referent

Sak S 16: Bjørn Skavlan, direktør

Fra Kunnskapsdepartementet på sak S 11:

Ola Borten Moe, Forsknings- og høyere utdanningsminister
Signe Bjøteit, politisk rådgiver
Eivind Heder, konstituert dep.råd
Maria Storeng, eksp.sjef
Anne Line Wold, eksp.sjef
Marthe Nordtug, avd. dir.
Ellinor Kasahara, fagdirektør

Sak S 11/22 Statsråd besøk

Forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe møtte styret.

Sak S 12/22 Godkjenning av saklisten

Vedtak: *Sakslisten godkjennes.*

Sak S 13/22 Godkjenning av referat fra styremøte 1/22, 11. feb.

Vedtak: *Referatet godkjennes.*

Sak S 14/22 Spørsmål om habilitet

Enkelte av styrets medlemmer er involvert i ESFRI-prosjekter og stilte spørsmål om det dermed var habilitetshensyn knyttet til sak S 17/22. Administrasjonen slo fast at alle styrets medlemmer er habile i behandlingen av sak S 17/22 fordi saken kun skal fastsette bevilgningsramme og forlengelse av en løpende utlysning. Saken omhandler ikke tildeling til enkeltprosjekter.

Sak S 15/22 Orienteringer**1. Saker besluttet av styreleder**

- Styreledersak 3/22; Oppnevning av nye styremedlemmer til Porteføljestyret for livsvitenskap

2. Muntlige orienteringer fra administrasjonen

Mari Sundli Tveit orienterte.

- Regjeringen har besluttet å fryse forsknings- og utdanningssamarbeidet med Russland. Forskningsrådet i er i løpende dialog med Kunnskapsdepartementet og norske forskningsinstitusjoner om situasjonen. Det er 43 aktive prosjekter finansiert av Forskningsrådet, der det er russisk samarbeidspartner. Det gjøres grundige vurderinger av hva konsekvensene blir for disse prosjektene.
- Det har vært 284 medieoppslag om Forskningsrådet siden forrige styremøte. Det aller fleste vurderes å være positive eller nøytrale. Flere oppslag omhandler krigen i Ukraina og norsk russisk forskningsarbeid. Mediene fokuserer på at vi finansierer 43 prosjekter med russisk samarbeidspartner.

3. Skriftlige orienteringer fra administrasjonen

- Anvendelse av optimaliseringsmidler
- Retningslinjer for Ansvarlig internasjonalt samarbeid i kunnskapssektoren

Vedtak: *Orienteringene tas til etterretning.*

Sak S 16/22 Årsrapport 2021

Mari Sundli Tveit introduserte den overordnede årsrapporten for 2021 og la vekt på at aktivitetsnivået og prosjektinnsatsen har aldri vært høyere. Forskningsrådets årsrapport er den formelle tilbakemeldingen til departementene om bruken av bevilgningene over statsbudsjettet og tildelingsbrevene for 2021. Årsrapporten er skrevet på bakgrunn av tildelingsbrevene, som også inneholder krav til rapporteringen. Administrasjonen vurderer at det er en positiv utvikling på alle målområder. Det er likevel forbedringsområder og nye muligheter som må gripes tak i fremover.

Yves Boulmer presenterte arbeidet med årsrapporten og gikk gjennom hoveddelene i rapporten. Hovedbudskapene i styrets beretning og vurdering av fremtidsutsikter ble vektlagt. I årets rapport er det lagt vekt på å få frem vurderinger som tydeligere oppsummer og syntetiserer resultater, utfordringer og muligheter og samtidig får frem Forskningsrådets bidrag. Dette er gjort ved at det for hvert strategisk område er gitt en punktliste hvor de viktigste resultater, utfordringer og muligheter er gjengitt. Det er i år lagt vekt på å redusere lengden på rapporten betydelig.

Styret takket for en god årsrapport og berømmet at den er redusert i omfang. Styret ga innspill til innhold og format for årsrapporten. Blant annet at må det tas inn en oversikt over målhierarkiet i innledningen av Årets aktiviteter og resultater. Rapporteringen kan med fordel være mer selvkritisk og balansert i vurderingen av måloppnåelse. Noen av listene med kulepunkter som vurderer resultater og utfordringer/muligheter er lange og bør kortes ned for å få frem de viktigste vurderingene.

Styret kom særlig med konkrete innspill til styrets beretning, blant annet at Forskningsrådets bidrag til den pågående omstillingen i norsk økonomi bør komme tydeligere frem. Beretningen bør også løfte frem utfordringer for forskningsrådets virksomhet i tillegg til oppnådde resultater. Styret ønsker at dialogen med Kunnskapsdepartementet om håndtering av avsetningene og iverksatte tiltak utdypes i beretningen. Styret ba også om at utfordringer knyttet til konsentrasjonen av forskningsmidler til de største og tyngste miljøene må omtales.

Styret sluttet seg til en vurdering av måloppnåelsen som meget god. Både det høye aktivitetsnivået og resultatene på de fem målområdene tilsier en slik vurdering.

Vedtak: *Styrets beretning for 2021 godkjennes. Beretningen justeres i henhold til Styrets kommentarer.*

Introduksjon til virksomheten og hovedtall bearbeides videre i tråd med eventuelle kommentarer fra Styret.

Styret slutter seg til vurdering av måloppnåelsen som er gjort på de fem målområdene i kapittelet om Årets aktiviteter og resultater. Vurderingene justeres i henhold til Styrets kommentarer.

Styret slutter seg til den samlede vurdering av risiko gitt i kapittelet om Styring og kontroll av virksomheten. Vurderingen justeres i henhold til Styrets kommentarer.

Styret slutter seg til Vurderingen av fremtidsutsikter. Vurderingen justeres i henhold til Styrets kommentarer.

Styret godkjenner årsregnskapet for 2021 for Forskningsrådet og årsregnskap og budsjett for Eiendomsfondet, med resultatregnskap for 2021, balanse pr. 31.12.2021, tilhørende noter og kontantstrømsanalyse, slik det framgår av Årsrapport 2021 med vedlegg. Gjenstående midler på administrativ avsetning overføres til 2022. Godkjenningen gjøres med forbehold om at Riksrevisjonen ikke finner vesentlige feil eller mangler i sin revisjon.

Administrerende direktør får fullmakt til å ferdigstille og godkjenne departementsrapportene.

Sak S 17/22 Støtte til norske deltagere i planleggingen av ESFRI-prosjekter

Kristin Danielsen presenterte saken og påpekte at det er viktig at Norge deltar i utviklingen av felles infrastrukturer i Europa. European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI) utvikler det europeiske veikartet for infrastrukturer. Europakommisjonen har støtteordninger for utviklingsfasen der konsortiene dannes og starter arbeidet, men de dekker ikke deltagerens kostnader fullt ut. Som del av Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur (INFRASTRUKTUR) har Forskningsrådet siden 2010 hatt en løpende utlysning av støtte til norske deltagere i planleggingen av ESFRI prosjekter. I denne saken anbefaler administrasjonen at Styret forlenger perioden og øker rammen for denne løpende utlysningen.

Styret stilte oppklarende spørsmål til saken og støttet administrasjonens anbefaling.

Vedtak: *Den løpende utlysningen av støtte til norske deltagere i planleggingen av prosjekter på ESFRI Roadmap forlenges ut 2027. Administrasjonens bevilgningsfullmakt for den løpende utlysningen forlenges tilsvarende og utvides med 5 mill. kroner til totalt 30 mill. kroner. Støtte kan tildeles i henhold til kriterier angitt ovenfor.*

Sak S 18/22 Eventuelt

Ingen saker meldt til eventuelt.

Sak S 19/22 Vedtaksprotokoll godkjennes

Vedtak: *Styret godkjenner vedtaksprotokollen.*

Sak S 20/22 Oppsummering